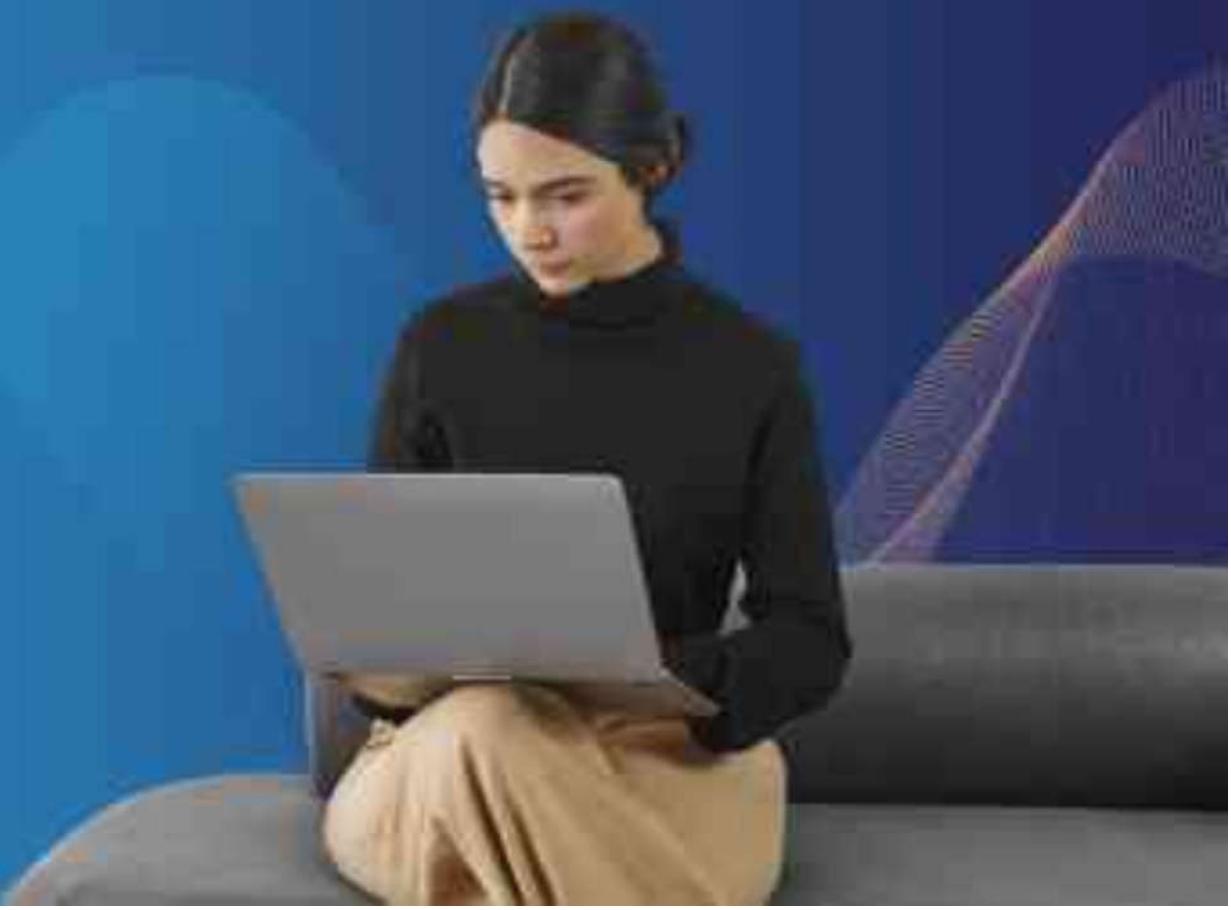

MODERNIZATSIYA QILINGAN O'QUV DASTURLARI VA DARSLIKLARINI AMALIYOTGA SAMARALI JORIY QILISH TEXNOLOGIYALARI: TAHLIL, METOD VA VOSITALAR

Respublika onlayn ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallar to`plami

29-aprel 2022-yil

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI

**QASHQADARYO VILOYAT XALQ TA'LIMI
XODIMLARINI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING
MALAKASINI OSHIRISH HUDUDIY MARKAZI**

**MODERNIZATSIYA QILINGAN O'QUV
DASTURLARI VA DARSLIKLARINI
AMALIYOTGA SAMARALI JORIY QILISH
TEXNOLOGIYALARI: TAHLIL, METOD VA
VOSITALAR**

**Respublika onlayn ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallar to`plami
29-aprel 2022-yil**

Qarshi-2022

Ta'lim samaradorligi va sifatini oshirish – davlat siyosatini amalga oshirishning asosiy yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish masalalarini hal qilishni ta’minlaydigan tizimli o‘zgarishlarning umumiy asosidir. Bugungi kunda davlat ijtimoiy siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biri bu pedagogik kadrlar salohiyatini rivojlantirishdir. Bu kabi muammolar xalq ta’lim xodimlari malakasini uzlusiz oshirish mexanizmini yanada takomillashtirishni taqozo etadi. Ushbu to‘plamda o‘qituvchilarini uzlusiz kasbiy rivojlantirishning dolzarb masalalari, milliy o‘quv dasturi va yangi avlod darsliklarini amaliyotga joriq qilishning samarali usullari, boshlang‘ich sinflarda xalqaro tadqiqotlarni joriy etishning istiqbol rejalar, fanlarning o‘qitilishida AKT va fanlar integratsiyasidan foydalanishning intensiv usullari, uzlusiz ta’lim sifatini oshirish: metodologiya va ta’lim muhitining mazmuni bayon etilgan bo‘lib, boshlang‘ich ta’limni tashkil etish muammolari va yechimlari ko‘rsatib berilgan. To‘plamda keltirilgan fikr va mulohaza, yondashuv va g‘oyalardan talabalar, boshlang‘ich sind o‘qituvchilari, malaka oshirish muassasaratqlarining professor-o‘qituvchilari hamda tinglovchilari, mazkur sohaga doir ilmiy izlanishlar olib borayotgan tadqiqotchilar foydalanishlari mumkin.

Mas`ul muharrir:

Mallayev Amin Sayfullayevich

fizika-matematika fanlari nomzodi

Tahririyat a`zolari:

Matluba Shodiyeva, Qashqadaryo viloyat

XTXQTMOHM Maktabgacha, boshlang‘ich va maxsus ta’lim kafedrasi mudiri, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

Maktabgacha, boshlang‘ich va maxsus ta’lim kafedrasi
katta o‘qituvchilari:

Marhabo Abduxoliqova

Muslima Zaripova

Sayyora Irisova

Yulduz Yuldasheva

Dilnoz Yo’ldosheva

Sanobar Rasulova

Diljahan Shaxmurodova

Gavhar Qosimova

Umida Karimova

Taqrizchilar:

Shahlo Nurullayeva, Qarshi DU dotsenti,
pedagogika fanlari doktori

Toshbotir Rasulov, Qashqadaryo viloyat XTXQTMOHM
Pedagogika-psixologiya va ta’lim menejmenti kafedrasi mudiri,
falsafa fanlari nomzodi, dotsent

Ushbu to‘plam Qashqadaryo viloyat xalq ta’limi xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hududiy markazi Ilmiy kengashining 2022 yil 31-maydagги 4-sonli yig‘ilishining qaroriga ko‘ra chop etishga tavsiya etilgan.

To‘plamga kiritilgan maqolalarning ilmiy-uslubiy sifati, faktlarning haqiqiyligi va ularning talqinlari uchun mualliflar mas`uldir.

Rus tilida: Дыма без огня не бывает (so‘zma-so‘z: olov bo‘lmasa tutun chiqmaydi); молния бьет в большие деревья, а маленькие остаются (so‘zma-so‘z: chaqmoq katta daraxtlarni uradi, ammo kichiklari qoladi).

Misollardan ko’rinib turibdiki, har bir tilning frazeologik fondida semantik nuqtai nazardan shakllanishiga ko‘ra turli iboralar mavjud ekan, ba’zi iboralarda komponent o‘zining so‘z maqomini yo‘qotgan bo‘lsa, boshqa bir iborada o‘z ma’nosini saqlab qolgan.

Bunday holat uchinchi guruh vakillarining nuqtai nazarlari shakllanishiga asosiy mezon bo‘lib xizmat qildi. Adolat yuzasidan aytish joizki, aslida frazeologiya fanining ilk asoschisi akademik V.V. Vinogradov¹ tomonidan taqdim etilgan frazeologizmlar tasnifi, rus tili frazeologizmlarining uch guruhga ajratilishi, frazeologik fondning rang - barangligi asosida yuzaga keltiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbek tilining izohli frazeologik lug‘ati. O‘qituvchi nashryoti. Toshkent. 1978.
2. Qoshg‘ariy M. Devonu lug‘otit turk. Uch jildli. 1-j. – T.: Fan, 1960. – B.80.
3. Nadelyaev V. M. i dr. Drevneturkskiy slovar. – Leningrad: Nauka, Leningradskoe otdelenie, 1969. – S. 471.
4. Севортян Э.В. Этимологический словарь тюркских языков: Общетюркские и межтюркские основы на гласные/ АН СССР.Ин-т языкоznания. – М.: Наука, 1974. -768с.; Этимологический словарь тюркских языков: Общетюркские и межтюркские основы на буквы ЪКъ, ЪКъ / Авт. сл. статей Л. С. Левитская, А. В. Дыбо, В. И. Рассадин. – М., 1997;
5. Сепир Э. Язык. Введение в изучение речи // Избранные труды по языкоznанию и культурологии. – С 185.
6. Телия В.Н. Русская фразеология. Семантический прагматический и лингвокультурологический аспекты. – М.: Языки русской культуры, 1996. – 284 с.
7. Tursunov U., Urinbaev B., Aliev A. O‘zbek adabiy tili tarixi. – T.: O‘qituvchi, 1995. – B.117.

ЎҚУВ ТОПШИРИҚЛАРИДАН ОЛИЙ ФИЛОЛОГИК ТАЪЛИМДА ФОЙДАЛАНИШНИНГ МЕТОДИК ТАҲЛИЛИ

**АХМЕДОВА МАЛОХАТ ЭРГАШЕВНА
ТТА Ўзбек ва хорижий тиллар кафедраси мудири, доцент**

Аннотация. Мақолада она тили ўқитиш методикасида ўқув топшириқларидан фойдаланишнинг мавжуд ҳолати, хусусан, олий ўқув юртларида ўзбек тили ўқитиш методикаси машғулотларида бўлажак она тили ва адабиёт ўқитувчиларини тайёрлашга мўлжалланган ўқув адабиётларида

¹ Виноградов В.В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке // Избранные труды. Лексикология и лексикография. – М.: Наука, 1977. – С. 140–161.

савол, машқ ва топшириқларнинг берилиши таҳлилий ўрганилди, шунингдек, кейинги йилларда ўкув топшириқларини такомиллаштириш бўйича олиб борилган тадқиқотларга қисман муносабат билдирилди.

Калим сўзлар: олий таълим, ўзбек тили ўқитиши методикаси, замонавий ўқитиши талаблари, ўкув топшириқлари, нутқий компетенция

Annotation. The article analyzes the current state of the use of homework in the teaching methods of the mother tongue, in particular, the use of questions, exercises and assignments in the textbooks for the training of future native language and literature teachers in Uzbek language teaching methods in higher education. partial response to the research.

Keywords: higher education, Uzbek language teaching methods, modern teaching requirements, assignments, speaking competence.

Аннотация. В статье анализируется современное состояние использования домашних заданий в методике обучения родному языку, в частности использование вопросов, упражнений и заданий в учебниках по подготовке будущих учителей родного языка и литературы по методике обучения узбекскому языку. в высшем образовании частичный ответ на исследование.

Ключевые слова: высшее образование, методика обучения узбекскому языку, современные требования к обучению, задания, разговорная компетенция.

Ҳар бир методикага доир тадқиқотнинг асосини ўкув топшириқлари ташкил этади. Она тили таълимида кейинги бир аср давомида кўплаб тадқиқотлар олиб борилди. Жадидлар бошлаб берган таълимнинг мазмуни ўзида ўзбек тилига хос миллийликни қамраган эди. Жадидларнинг саъй-ҳаракатлари билан яратилаётган, ўз даврида секин-аста шаклланадиган миллий руҳдаги “Она тили” дарсликлари ўз ўрнини 1939 йилга келиб А.Ғуломов таъкидлаганидек⁴², 1938 йилда (С.Бархударов ва Досичеваларнинг рус мактаблари учун “Рус тили” дарслиги стабил қўлланма сифатида қабул қилингач), ўзбек мактаблари учун ҳам кейинги йилларда тил меъёрларини белгилашда назарий асос вазифасини ўтаган Олим Усмон ва Барот Авизовларнинг тўлиқсиз ўрта ва ўрта мактаблар учун тавсия этилган дарслиги эгаллади⁴³. Кейинчалик профессор А.К.Боровков раҳбарлигида тузилган дарсликлар олдингиларига нисбатан анча мукамалликка эгалиги билан ажralиб туради. Эътиборли жиҳати шундаки, мазкур дарсликлар мазмуни кейинчали олий таълим дарсликларига кўчди, ўзбек тили грамматикасининг асосий қисмига айланди. Йигирманчи йилларнинг бошларида яратилган ўзбек тили дарсликлари таркибида ўкув топшириқлари мавжуд эмас эди. Кейинчалик А.Боровков бошчилигига 1950 йилларда яратилган дарсликларда ўкув топшириқлари киритила бошланди. Аммо, олий

⁴²Ғуломов.А.Ғ. //Ўзбекистон совет энциклопедияси.–Т., 1981. – 394-б.

⁴³Usman A., Avizov B. Ozbek tili grammatikasi. Birinci bolim. Fonetika va morfologija. Toluqsiz orta va orta maktablar uchun darslik.–T.: Ozdavnaşr,1939. –235 b.

таълим дарсликларида машқларга ўрин ажратилмаган. Ўзбек тили ўқитиши методикаси дарсликларида айрим ўқув топшириклари бор, ўқув қўлланмаларда кейинги йилларда қатъий тартибда киритилди. Узоқ йиллар олий таълим дарслик ва қўлланмаларида ўқув топширикларидан умумли фойдаланилмади. Бу ҳолат ўзбек адабий талаффуз меъёрларининг талабалар томонидан етарлича ўзлаштирилмай қолишига олиб келди. Она тили таълими тарихига назар ташласак, бундай машқлар ўзбек тили фан сифатида шаклланган дастлабки йилларда (1930–1940) чоп этилган дарсликларда ҳам мавжуд бўлмагани юқорида таъкидланди⁴⁴. Методист F.Ҳамроев тадқиқотларида ўқув топшириклари умумий ўрта таълим тизими доирасида ўрганиб чиқилган. Бу борада унинг ўзбек тили ўқитиши методикасида машқ ва топшириклар вазифа жиҳатидан фарқланмайди, бунинг натижасида ўқувчиларда нутқий кўникмалар тўлақонли ривожланмаяпти⁴⁵, деган фикрига кўшилиш мумкин.

Дарҳақиқат, олий таълим дарслик ва қўлланмаларида ҳам ўқув топшириклари маҳсус ўрганилмаган, саволни топшириқдан, топшириқни эса машқдан фарқлаб бўлмайди.“Ўзбек тилининг изоҳли луғати”да машқ атамасига шундай таъриф берилган: “**Машқ** 1. [арабча. –хусниҳат, расм чизиш учун намуналар] бирор фаолиятни пухта ўрганиш, малака ҳосил қилиш учун бажариладиган иш, тайёргарлик машғулоти. Ҳарбий машқ. *Машқ қилмоқ. Сиддиқжон кўкрагини сандалга бериб, хат машқ қиласар, Канизак унинг рўпарасида китоб ўқиб ўтирас эди. А. Қаҳҳор, Кўшичинор чироқлари. – Иш ёмон, – деди келган милиционерлар, – кўп машқ кўрмаган, ҳали милтиқ отишни билмайдиган милиционерлар, қўлидан нима келар эди. С. Айний, Қуллар.* 2. Маълум мақсадда бажариладиган, қилинадиган муайян иш, ҳаракат. Имлога доир машқлар. *Жисмоний машқлар. Болалар бир-бирларининг қўлларини ушлаб, гимнастика машқларини енгил ва чиройли бажарадилар. Газетадан.*⁴⁶“Педагогика Энциклопедияси”да машққа берилган таърифнинг анча такомиллашган ва таълим соҳасига мослаштирилган шаклини кўриш мумкин: *Машқ (арабча – хусниҳат, расм чизиш учун намуналар) – бирор фаолиятни пухта ўзлаштириш ёки сифатини яхшилаш мақсадида кўп марта тақрорлаш. Мас., ўқиш, ёзиш. М. таълимда кўникма ва малакалар ҳосил қилишда муҳим ўрин тутади*⁴⁷. Топшириқ атамасига “Ўзбек тилининг изоҳли луғати”да қуйидагича таъриф берилган: “**Топшириқ** 1. Кимсанинг зиммасига юклатиладиган иш, вазифа. Ҳукумат топшириғи. Топшириқ бермоқ. *Терговчи ҳам хит бўлди. Ахир, у бу ерга ўйнагани келмаган-ку. Маҳсус топшириқ билан оқни оқقا, қорани қорага ажратгани келган*”⁴⁸. F.Ҳамроев таъкидлагани каби ҳар бир атама ўз

⁴⁴ Ramazan Q., Qajjumij X. Grammatik. Sarf. Orta maktablar ucun darslik. I qism. –Т.: Oquvpeddavnasr, 1937. – 149 b.

⁴⁵ F.Ҳамроев Она тили ўқитишининг самарали усуслари. Методик қўлланма. – Тошкент. Баёз. 2018. 197 б.

⁴⁶ Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдлик. 2-жилд.–Т.: ЎзМЭ, 2004. – 562-6.

⁴⁷ Педагогика Энциклопедияси. 2-жилд.–Т.: Ж – М., 2012. – 223-6.

⁴⁸ Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдлик. 4-жилд.–Т.: ЎзМЭ, 2004, – 150-6.

мазмун-моҳиятига эга. Яъни, *машқ* муайян ҳаракатни, бир неча бор айнан тақрорлаши орқали шу машғулотдан кўзланган кўникма ва малакага эга бўлишини назарда тутса, топшириқ кишининг, жумладан, ўқувчининг зимиасига бирор мазвуни мустаҳкамлаш мақсадида бир марта бажарии учун бериладиган иш, вазифани англатади⁴⁹.

Демак, машқ – кўникма ёки малака ҳосил қилиш воситаси. Топшириқ эса маълумотларни хотирага киритувчи курилмага ўхшайди. У йўналтирувчи хусусиятга эга. Топшириқ орқали ўқувчини фикрлашга, мустақил ишлашга ўргатиш мумкин. Зоро, машқлар ҳам, топшириқлар ҳам “Она тили” дарслекларининг муҳим таркибий қисми ҳисобланади. Назарий маълумотлар, яъни грамматик қоидалар ўқувчида белгиланган мавзу доирасида билим, тушунча ҳосил қиласди. Таълим мазмунида ўқувчи эгаллаши кўзда тутилган кўникма ва малакани, асосан, машқлар шакллантиради. Топшириқлар бу ўринда кўпроқ ўқувчи билимини бойитишига хизмат қиласди. Олий таълим тизимида она тили ўқитиши методикасига доир ўқув методик адабиётларида ўқув топшириқлари анъанавий шаклда қуидагича келтирилади:

Амалий иш. Савол ва топшириқлар.

1. Ўзбек тилида сўз охирида қандай товуш ўзгаришлари юз бериши мумкин?
2. Қайси товушлар сўз охирида жарангизланади?
3. Қайси товушлар талаффузда сўз охирида тушиб қолади?
4. Талаффуз қилинмаса-да, имлода ёзиладиган ҳарфлар иштирок этган сўзларга мисоллар келтиринг. (пас(т), сус(т), жуф(т)…)
5. Мазкур ҳарфларнинг мавжудлигини қандай аниқлайсиз? (Тошкентимиз жамоли, мол гўшти каби)⁵⁰

Кўлланма муаллифлари юқоридаги каби топшириқларни бажаришда талabalар тил материалларини кузатадилар, сўзларни қиёслайдилар, ўхшаш ва фарқли томонларини шарҳлайдилар. Бироқ бугунги она тили ўқитиши методикаси ўқувчиларни, шу жумладан, талabalарни матн билан ишлаш, турли услублардаги матнларни ўқиб тушуна олиш, матндан англағанларини ёзма ва оғзаки баён қилиб бера олиш кўникмаларига эга бўлиши кўзда тутилмоқда. Ўзбек тили ўқитиши методикаси дарслигида талabalарнинг билим ва малакаларини синаш тақдим этилган савол ва топшириқларни ҳам прагматик ўқув топшириқлари билан алмаштириш вақти келган:

Хулоса ўрнида, шуни айтиш мумкинки, ўзбек тили ўқитиши методикаси замон талабларига жавоб бериши учун барча диққатни нутқий кўникмаларни ривожлантиришга қаратиши лозим. Бўлажак она тили ва адабиёт ўқитувчилари ўз ўқувчиларига тинглаб тушуниш, ўқиб тушуниш, гапириш ва ёзиш кўникмаларини ҳосил қилишни ўргатиши лозим. Бунинг учун ҳар бир бўлажак ўқитувчи матн устида ишлашни билиши, бир фикрни турли

⁴⁹ F.Ҳамроев Она тилидан ўқув топшириқларини тузиш методикаси –Тошкент. Донишманд зиёси, 2021. 19-б.

⁵⁰ To‘xliyev, B. O‘zbek tili o ‘qitish metodikasi / B. To‘xliyev, M. Shamsiyeva, T. Ziyodova ; red. T. Niyazmetova. - Toshkent : Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2010 –184 b.

шаклларда бера олишни ўрганиши, энг асосийси, ўқув топшириқларини фарқлай олиши, улардан машғулотлар давомида самарали фойдалана олиши лозим.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Гуломов А.Ғ. //Ўзбекистон совет энциклопедияси.–Т., 1981. – 394-б.
2. Usman A., Avizov B. Ozbek tili grammaatikasi. Birinci bolim. Fonetika va morfologija.Toluqsiz orta va orta maktablar uchun darslik.–Т.: Ozdavnaşr,1939. –235 b.
3. Боровков А., Гуломов А., Маърупов З., Шермуҳаммедов Т. Ўзбек тили грамматикаси.–Т.: Ўздавнашр, 1946 – 227-б.
4. Ramazan Q., Qajjumij X. Grammatik. Sarf. Orta maktablar ucun darslik. I qism. –Т.: Oquvpeddavnasr, 1937. –149 b.
5. F.Ҳамроев Она тили ўқитишининг самарали усуллари. Методик қўлланма. – Тошкент. Баёз. 2018. 197 б.
6. Педагогика Энциклопедияси. 2-жилд. –Т.: Ж – М., 2012. – 223-б.
7. Ўзбек тилининг изоҳли луғати. 5 жилдлик. ^{4-жилд.}–Т.: ЎзМЭ, 2004, – 150-б.
8. F.Ҳамроев Она тилидан ўқув топшириқларини тузиш методикаси –Тошкент. Донишманд зиёси, 2021. 19-б.
9. To‘xliyev, B. O‘zbek tili o ‘qitish metodikasi / B. To‘xliyev, M. Shamsiyeva, T. Ziyodova ; red. T. Niyazmetova. - Toshkent : Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti, 2010 – 13- b.

PREPARING STUDENTS FOR REAL COMMUNICATION

ABDURAKHMONOV KHUDOYNAZAR ABDIRAYIMOVICH
An English teacher of the department of Foreign Languages Karshi engineering economic institute

Annotation: The aim of this article, thus, is to present ways to improve practice activities and offer strategies for transitioning to production activities. If we adequately prepare our students, they will be able to use English not just to pass an exam, but rather to really communicate!

Key words: drills, oral substitution drills, written substitution drills, right content.

Аннотация: Таким образом, цель данной статьи — представить пути совершенствования практической деятельности и предложить стратегии перехода к производственной деятельности. Если мы должным образом подготовим наших студентов, они смогут использовать английский язык не только для сдачи экзамена, но и для реального общения!

Ключевые слова: упражнения, упражнения на устные замены, упражнения на письменные замены, правильное содержание.

19.	S. O.Bobonazarova M.Sattorova	Buyuk mutafakkirlarning akmeologik qarashlaridan talabalar kompetentligini rivojlantirishda foydalanish.	55
20.	I.S.Tojiyeva	Tarbiya fanini o‘qitishda pedagogik texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati	59
21.	P. P.Norbo‘taev I.Q.Batoshev	“Alpomish” dostonida nikoh marosimlari masalalari	61
22.	X.Ergashev B.Ro‘ziev S. G‘ulmnazarov	Oila va mahalla-jamiyat qo‘rg‘oni	64
23.	A.A.Tursunov	Роль республики Узбекистан в развитии культурно-гуманитарных отношений между странами центральной азии	67
24.	M.B.Zohidova	Yosh avlod tarbiyasida huquqiy tarbiyaning o‘rni	72
25.	D.Usmonova G.Umirova	Amir Temur va vorislari davrida Samarqandning rivojlanish tarixi.	75
26.	N.Imomov D.Olimjonova F.Qayumov	Amir Temur timsoli – xorijdagi o‘zbeklar mushohadasida	81
27.	X.M. Камолова	Хукуқ манбалари ва улардан дарс самарадорлигини оширишда фойдаланиш усуллари.	83
28.	М.Эшмуродова D.Жумаева F.Сайдова	Ўзбек халқининг бой моддий ва маънавий мерослари	85

2-SHO’BA: FILOLOGIYA

29.	K. Mavlonova	Ona tili ta’limida o‘quvchilarning hayotiy ko‘nikmalarini shakllantirish mazmuni	90
30.	Л.Р.Аннаева	Специфические особенности современной новеллы	98
31.	О. Норов	Шавкат раҳмон шеъриятида исломий ғояларни акс этиши	101
32.	Ш.Ф.Тилябов	Инглиз тилини ўқитишида самарали усуллардан фойдаланиш	105
33.	Л.Р.Аннаева	Жанр рассказа в узбекской литературе	109
34.	A.G‘.Suyunov	Uzluksiz ta’lim milliy o‘quv dasturiga ko’ra ona tili va o‘qish savodxonligi darslarini tashkil etish	112
35.	S.Omonova Sh.Olimova	Ona tili va o‘qish savodxonligi darslarida o‘quvchilar nutqini o’stirish masalalari	114
36.	Z.S.Kiyamova, O. E. Tojiyeva	Xorijiy tillarni o‘rgatishda yangicha uslublarni qo‘llash va ommalashtirish	116

37.	A.T.Ziyatov	Language learning strategies	119
38.	M.Eshmurodova	O'quvchilarni o'quv matnlarini anglash va tushunishga o'rgatish	124
39.	Yu.Yakunbayeva	Ona tili darslarida o'quvchilarning og'zaki nutqini rivojlantirishning ayrim yo'nalishlari	128
40.	A.O'.Xaydarova	Tilimizga e'tiborli bo'laylik	131
41.	M.B.To'qliyeva	Oilada va matabda kitobxonlik vositasida o'quvchilar ma'naviyatini shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari	133
42.	J.X.Shodiyeva	Boshlang'ich sinf ona tili darslarida taqlid so'zlar va undovlarni o'rganish usullari	136
43.	D.A.Shaxmurodova	Ona tili va o'qish savodxonligi darslari vositasida o'quvchilarni matn ustida ishlashga o'rgatish	139
44.	D. Jo'raeva	Boshlang'ich sinflarda mumtoz adabiyot o'qitish maqsad, vazifalari hamda shakllari	141
45.	D.A.Shaxmurodova	Sinfdan tashqari o'qish darslari orqali o'quvchilarini pirls xalqaro baholash dasturlariga tayyorlashning metodik materiallari	144
46.	S.O.Bobonazarova	Alisher Navoiy asarlaridagi akmeologik qarashlar	149
47.	Q. Eshboyev	Bog'cha tarbiyalanuvchilari uchun so'zlar darajalanishi lug'atiga so'z tanlash va ularni lug'at uchun tartiblashtirish masalasi	152
48.	S.M.Rasulova S.Gulova	O'qish darslarida og'zaki nutjni o'stirish yo'l va vositalari	155
49.	M. Rahmonova	Xalq og'zaki ijodini o'rganish orqali ma'naviy qadriyatlarni tiklash masalalari	157
50.	M.A.Sattorova D.T.Kenjayeva	Bo'lajak tarbiyachilarni tayyorlash jarayonida kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirish	161
51.	F.T. Choriyeva	Criteria for PIRLS research texts	166
52.	D.Y.Azizova	Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida o'quv to'pshiriqlaridan foydalanish	168
53.	M.J.Toshtemirova	Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasi fanining asosiy bo'limlari	171
54.	D.Y.Azizova M.Q.Zaripova	Asar tahlili jarayonida matn ustida ishlashning turlaridan foydalaniladi metodikasi	175
55.	D.X.Tashpulatova	Comparative study of aphorisms in uzbek and english	178

56.	D.Y.Azizova	O'quvchilarda hikoya va ertak o'qish ustida ishslashning metodik asoslari	181
57.	M. Botiraliyeva	Tinglab tushunishning o'quvchilarining yozma nutqini shakllantirishdagi o'rni	185
58.	O.Bayjigitov	Frazeologik birliklarning lingvistik tizimdag'i o'rni	189
59.	M.Э.Ахмедова	Ўқув топширикларидан олий филологик таълимда фойдаланишнинг методик таҳлили	192
60.	K.Abdurakhmonova	Preparing students for real communication	196
61.	D. Amirova	Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida matnlar ustida ishslash metodikasi	200
62.	Sh.Yuldasheva	Globallashuv sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarini PIRLS tadqiqotiga tayyorlash	204
63.	G.Eshova	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda xalq qahramonlari namunalardan foydalanish	206
64.	K. Бобомуродов	Тушунчалар мазмунининг талқини	210
65.	Sh.Almurodova	Ona tili darslarida morfologik o`yinlarni qo'llashda o'quvchilarining tasavvur qilish orqali fikr yuritishni rivojlantirish usullari	212
66.	Q. Matasheva	Milliy o'quv dasturlari va yangi avlod darsliklari asosida samarali o'qitish metodikasi ("Ona tili va o'qish savodxonligi" misolida)	216
67.	K. Бобомуродов	Тушуниш турларини ўкувчилик томонидан англаб тушунишдаги ўрни	218
68.	D. Ismatova N. Omonova	Abdulla Aripov- hero of uzbekistan	221
69.	O. Ochilov M. Oripova	Pedagogik texnologiyalar asosida ona tili darslarini o'qitish	223
70.	M.S.Rashidova	Boshlang'ich sinf ona tili darslarini o'qitishda innovatsion pedagogik texnologiyalar	226
71.	E.T.Mirzayeva	Ilg'or pedagogik texnologiya va integratsiya asosida o'qish darslarining noan'anaviy usullari	228
72.	G.X.Nazarova	O'qish darslarida o'quvchilarining o'qish savodxonligini xalqaro tadqiqot loyihalari asosida (PIRLS) baholash usullari	230
73.	A.G'. Maksimova	Ona tili fani o'qitilishining ilmiy-pedagogik tahlili	235

74.	S.I.Aliqulova	Milliy o‘quv dasturi asosida ona tilini o‘qitish masalalari	239
75.	D.O’Jiyanova	Ona tili ta’limida o‘quvchilarning ko‘nikmalarini shakllantirish yuzasidan zamonaviy yondashuvlar	242
76.	A.B.Ashirova	Ona tili va o‘qish savodxonligi fanidan umumiy o‘rta ta’limning milliy o‘quv dasturi mazmun-mohiyati	246

III SHO’BA: PEDAGOGIKA VA PSIXOLOGIYA

77.	Sh.O’Nurullayeva	Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari professional kompetentligini rivojlantirish yo‘llari	250
78.	M.J.Shodiyeva	O‘qituvchining kasbiy tayyorgarligi milliy o‘quv dasturini amaliyatga samarali tatbiq etish omili sifatida	252
79.	SH.Hamroyev N. Mamatova	Amir Temur va Temuriylar davrida maorif, fan taraqqiyoti sharq uyg‘onish davrining ikkinchi bosqichining tamal toshi	257
80.	T.Rasulev R.Sohibnazarov	Inson omili: ijtimoiy va jismoniy faoliyit masalalari	259
81.	M.J.Shodiyeva	O‘qituvchilarni kasbiy rivojlantirishga doir ilg‘or xorijiy tajribalar tahlili	262
82.	A.J.Soatov	Xotira va uning nerv-fiziologik asosi	268
83.	G.I.Qosimova	Pedagog kadrlarni kasb-hunarga tayyorlashni muhim shart-sharoitlarii	271
84.	A.J.Soatov	Xotira turlarining nazariy tahlili	274
85.	G.A.Abduqahhorova	Deviant xulq-atvor muammosining psixologik tадqiqotlarda o‘rganilganlik holati	278
86.	D.E.Yavkochdiyeva	Kasbiy rivojlanishni amaliyatga tatbiq etishdagi islohotlar va ustivor vazifalar	280
87.	M.B.Niyozqulov Z.E.Chorshanbiyev	Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarini kasbiy faoliyatda virtual texnologiyalarini qo‘llash sohasida tayyorlashning yo‘nalishlari	283
88.	D.Bekmuradova	Ta’lim-tarbiya samaradorligini ta’minlashda hamkorlik masalalar	286
89.	D.E.Yavkochdiyeva	Kasbiy munosabatlarda pedagogik moslashuvchanlikning ahamiyati	290
90.	D.Bekmuradova	Pedagog faoliyatining o‘ziga xos xususiyatlari	293
91.	X.A.Abduraxmonov	O‘quvchi shaxsining ijtimoiy – psixologik asoslari	295
92.	M.R.Ashurov	Interfaol metodlar orqali boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining kreativligini oshirish	301